

NYT

2008 #5

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen

Titel	Nyt fra Ankestyrelsen Udkommer 4-5 gange om året Redigeret af Karin Rasch (ansvarshavende) og Maria Teresa Raaschou-Jensen
Udgiver	Ankestyrelsen, december 2008
ISSN nr	0907-9300
Oplag	2.000 eksemplarer. Eftertryk er tilladt med kildeangivelse.
Designkoncept	Kontrapunkt as
Layout og tryk	Schultz Grafisk
Bestilling	Ankestyrelsen Amaliegade 25, 1256 København K Telefon 33 41 12 00, Telefax 33 41 14 00
Hjemmeside	www.ast.dk
E-mail	ast@ast.dk

Eftertryk er tilladt med kildeangivelse

Indhold

Side

- 4 Ankestyrelsen siger du
- 6 Ny beregning af klagefrist
- 7 Små rygmøn
- 10 Guide om anbringelser uden samtykke
- 13 Sådan forbedrer du den forebyggende indsats over for ældre. Læs mere i Ankestyrelsens nye håndbog om forebyggende hjemmebesøg
- 15 Praksisundersøgelse om merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste
- 19 Tendenser i afgørelser efter serviceloven

Ankestyrelsen siger du

Styrelseschef Thorkil Juul

Fra begyndelsen af 2009 siger vi du i breve og afgørelser.

Vi mener, at tiltaleformen De skaber en distance til vores borgere og samarbejdspartnere, som ikke er nødvendig, for at vi kan forklare vores afgørelser.

Vi er en uafhængig klageinstans, som træffer afgørelser og fastlægger praksis på et højt fagligt niveau. Det ændrer vi ikke på.

Men det er helt i tråd med vores ønske om at være en åben og imødekommende myndighed, at almindelige borgere skal kunne læse vores breve og afgørelser uden besvær. Derfor arbejder vi løbende med at gøre vores sprog klart og ligefremt. At vi nu forlader De-formen, er et led i den almindelige sproglige udvikling.

I enkelte tilfælde vil vi fortsat bruge De-formen. Vi vil for eksempel sige De, hvis vi fornemmer, at en borger ønsker at blive tiltalt med denne form.

Vision

- Vi vil skabe tillid til Ankestyrelsen ved at være en åben myndighed.

Vi forstår det sådan

- Vi skal være nemme at komme i kontakt med og nemme at få informationer fra
- Vi skal være direkte i vores kommunikation
- Vi skal være parat til at formidle oplysninger om Ankestyrelsens arbejde til offentligheden
- Vi skal kunne forklare offentligheden, hvordan vi behandler vores sager og hvorfor vi har truffet en bestemt beslutning
- Vi skal være i dialog med vores samarbejdspartnere og interessenter

Værdi

- Imødekommenhed

Vi er en åben og imødekommende virksomhed, der med respekt og lydhørhed hjælper og vejleder borgere og samarbejdspartnere.

Læs mere om vores vision og værdier på www.ast.dk.

Ny beregning af klagefrist

Specialkonsulent Viveca Bach Andersen, Ankestyrelsen

Fra den 1. januar 2009 vil praksis i Ankestyrelsen være, at vi antager, at en afgørelse fra en underinstans er kommet frem til adressaten 2 dage efter afsendelsen. Dette har betydning for beregning af klagefristen, det vil sige om en klage er rettidig.

Den nye praksis får også betydning for vores underinstanser på alle områder, hvor der gælder en lovpligtig genvurderingsordning i forbindelse med en klage. Hvis underinstansen finder, at en klage er for sen, skal den sende sagen til Ankestyrelsen uden at genvurdere. Ankestyrelsen tager så stilling til, om klagefristen er overskredet, og i givet fald, om der kan ske dispensation fra overskridelsen.

Ankestyrelsen har skrevet følgende brev til vores underinstanser, ministerierne, forsikrings- og pensionselskaber m.fl.:

I dag følger Ankestyrelsens enkelte afdelinger/nævn forskellig praksis med hensyn til, hvornår en afgørelse anses for "at være kommet frem" til adressaten, og dermed også for, hvordan klagefristen, på typisk 4 uger, beregnes. I dag anser nogle enheder således afgørelsen for at være kommet frem til adressaten en dag efter afsendelsen, medens en enhed anser afgørelsen for kommet frem to dage efter afsendelsen. Disse forskelle er historisk begrundet.

Hertil kommer, at Ankestyrelsen i dag ofte mødes med det argument, at posten først er kommet frem til klageren senere end en dag efter afsendelsen.

Ankestyrelsen vil gerne tage højde for dette argument og ønsker samtidig at indføre en fælles praksis for alle sager, som behandles i styrelsens regi. Vi har derfor besluttet, at en afgørelse truffet af en af styrelsens underinstanser, i forhold til beregning af klagefristen, anses for at være kommet frem til adressaten to dage efter afgørelsens datering og afsendelse. Den ændrede praksis får virkning for klager modtaget efter den 1. januar 2009.

Vi beder vores underinstanser om at være opmærksomme på, at der kan være behov for at tilpasse den klagevejledning der gives, til vores ændrede praksis.

Små rygmèn

Specialkonsulent Susanne Fischer, Ankestyrelsen

Lægefaglig praksiskoordinering i Ankestyrelsen

I Ankestyrelsen har vi på arbejdsskadeområdet de seneste år holdt møder med styrelsens lægekonsulenter 3-4 gange om året. Det er formålet med møderne at holde lægekonsulenterne orienterede om ny praksis, at informere om domme, principafgørelser og lovændringer og ikke mindst give lægerne mulighed for indbyrdes at drøfte, hvorledes vanskelige lægefaglige problemstillinger på området skal løses. Møderne skal bidrage til at få samspillet mellem medicin og jura, mellem sagsbehandler og lægekonsulent, til at fungere så smidigt som muligt.

Hvor tidligt kan en sag afgøres?

I februar 2008 blev der i Ankestyrelsen afholdt et lægemøde med henblik på at diskutere og koordinere praksis for vurdering af varigt mèn efter mindre rygskader. Afsæt for diskussionen var fem konkrete arbejdsskadesager, der var afgjort i månederne op til lægemødet. Sagerne blev diskuteret i mindre grupper bestående af lægekonsulenter, ankechefer og specialkonsulenter i arbejdsskadeafdelingen. I sagerne var mængraten fastsat til mellem mindre end 5 procent og 12 procent.

Et vigtigt punkt i diskussionen var spørgsmålet om, hvornår det lægefagligt er forsvarligt at træffe afgørelse om varigt mèn. Ifølge mèn tabellen kan et varigt mèn som udgangspunkt først fastsættes, når den helbredsmæssige tilstand er varig. "Det betyder, at tilstanden ikke kan forventes bedret, hverken af sig selv eller ved behandling. Følger af en skade vil ofte først være varig flere måneder efter skaden. Det er en konkret vurdering, hvornår dette tidspunkt foreligger." Det er således langt fra alle varige mèn, der kan fastsættes indenfor den frist på 1 år, der nu er fastsat i arbejdsskadesager.

I lyset af et vedvarende massivt krav om stadig kortere sagsbehandlingstider, bliver det derfor Ankestyrelsens opgave i de enkelte sager at overveje, om Arbejdsskadestyrelsen har truffet afgørelse på rette tidspunkt og på grundlag af tilstrækkelige lægelige oplysninger.

Funktionsattester

I en del af de klagesager vi behandler i Ankestyrelsen om mindre rygskeer, er mængraden afgjort i Arbejdsskadestyrelsen på grundlag af en funktionsattest. I to af de konkrete sager, der blev drøftet på mødet, var den lægefaglige dokumentation i sagen en funktionsattest. Attesten udfyldes ved afkrydsning i et skema med forskellige valgmuligheder fx "oplyser den tilskadekomne at have smerter i ryggen ved belastning? Nej/ja; hvis Ja udfyldes: Lette smerter – middel-svære smerter – svære smerter" Det er egen læge, der udfylder attesten. Attestens udformning lægger op til, at den udfyldes i dialog med tilskadekomne, og det er kun på enkelte punkter, at lægen forventes at formulere kortere sammenhængende bemærkninger om tilstanden.

Der var blandt lægekonsulenterne stort set enighed om, at oplysningerne i funktionsattesten ofte var tilstrækkelige til, at det lægeligt kunne forsvares at træffe afgørelse på grundlag heraf. Det blev konkluderet, at dette navnlig var tilfældet, når det drejede sig om mindre rygskeer med ikke-komplicerede sygdomsforløb. Var der derimod tale om komplicerede behandlingforløb eller mere voldsomme skader, hvor mængraden muligvis skulle vurderes til mere end 10-12 procent, så var oplysningerne i attesten ikke udførlige nok.

Med udgangspunkt i de konkrete sager blev det diskuteret på mødet, om funktionsattesterne giver et tilstrækkeligt fyldestgørende grundlag for at afgøre mængraden efter lettere rygskeer. Det var lægekonsulenternes opfattelse, at afkrydsningen kunne forekomme tilfældig. Ligesom gradueringen i attesten, der i øvrigt svarer til mængtabelens opbygning, giver et noget stereotyp og fragmenteret billede af tilskadekomnes sygdom og funktionsniveau. Det kan derfor blive nødvendigt at hjemvise sagen til indhentelse af en speciallægeerklæring, hvis oplysningerne i funktionsattesten ikke hænger ordentligt sammen, men giver et diffust billede af tilstanden.

Funktionsattesternes udformning skal ses i sammenhæng med, at Arbejdsskadestyrelsen nu er forpligtet til at tilrettelægge sagsbehandlingen, således at sagerne er oplyst lægeligt og erhvervsmæssigt, så der kan træffes afgørelse indenfor 1 år. Et af formålene med arbejdsskade-reformen i 2004 var at nedbringe sagsbehandlingstiden i arbejdsskadesager. For at overholde denne frist træffer Arbejdsskadestyrelsen derfor en samlet afgørelse om anerkendelse, godtgørelse og erstatning, inden 1 år efter sagen er anmeldt.

Dette medfører imidlertid, at Ankestyrelsens lægekonsulenter på mødet konstaterede, at en del funktionsattester efter deres opfattelse blev indhentet for tidligt i sygdomsforløbet, hvorfor de ikke gav et retvisende billede af den varige blivende tilstand. I den situation vil sagen blive indstillet til hjemvisning med henblik på indhentelse af nye lægelige oplysninger, når skaden må anses for stationær.

1-årsfristen

Kravet om at overholde 1-årsfristen kan i visse tilfælde resultere i et retstap for tilskadekomne. For når Arbejdsskadestyrelsen træffer afgørelse, inden skaden er stationær, afkortes i sidste ende muligheden for genoptagelse, idet den 5-årige frist for genoptagelse løber fra første gang, der træffes afgørelse om varigt mèn i sagen i Arbejdsskadestyrelsen. Det vil her navnlig være skader, der ikke umiddelbart forekommer at være komplicerede, men siden hen viser sig at være det, som vil blive berørt heraf. Ved mere komplicerede skader vil 1-årsfristen, der alene er en ordensforskrift, ofte blive overskredet, hvorfor 5-årsfristen for genoptagelse forskydes tilsvarende.

Ankestyrelsen kan ved at hjemvise sager, vi ikke finder tilstrækkeligt oplyste, eller hvor de lægelige oplysninger er indhentet på et for tidligt tidspunkt, gøre Arbejdsskadestyrelsen opmærksom på, at her er oplysningspligten ikke opfyldt i fornødent omfang.

God forvaltningsskik

Sagsbehandlingstiden er i forvaltningsretten et vigtigt hensyn, som Ankestyrelsen løbende arbejder på stadigt at tilgodese. Heroverfor står officialprincippet, hvorefter relevante oplysninger skal indhentes på det rigtige tidspunkt. Ønsket om en kort sagsbehandlingstid kan ikke i sig selv begrunde, at en afgørelse træffes på et ufuldstændigt faktisk grundlag, men samtidigt skal en sag ikke nødvendigvis oplyses så godt som muligt, men derimod præcist så langt, som det er nødvendigt for at træffe en forsvarlig og materiel rigtig afgørelse.

Disse principper er grundlaget for arbejdet i Ankestyrelsen, og det kan være ganske vanskeligt at finde det rette dokumentationsniveau for en skadefølge. Det betyder, at vi i hver enkelt sag må vurdere om oplysningsgrundlaget for Arbejdsskadestyrelsens afgørelse er tilstrækkeligt, og er det ikke det, må vi af retssikkerhedsmæssige grunde enten selv indhente yderligere oplysninger eller hjemvise, hvis der er tale om oplysninger af et mere vidtgående omfang.

Guide om anbringelser uden samtykke

Fuldmægtig Jette Christiansen, Ankestyrelsen

Peter trives ikke i skolen. Hans mor har psykiske vanskeligheder og drikker også en del. Hun er gået med til en undersøgelse af Peter hos psykolog. Psykologen mener, at Peter har alvorlige følelsesmæssige vanskeligheder og anbefaler, at familien får omfattende støtte i dagligdagen. Peters mor afslår støtte fra kommunen og ønsker ikke længere at samarbejde med kommunen, ligesom hun mener, at hun ikke har et alkoholmisbrug. Kan Peter anbringes uden for hjemmet mod moderens vilje? Hvad skal der til? Hvad hvis Peters mor ikke ønsker, at der bliver indhentet oplysninger om hende og Peter, og hvem må kommunen i øvrigt indhente oplysninger fra?

Disse og mange andre spørgsmål kan sagsbehandlerne i familieafdelingerne og medlemmerne af børn og unge-udvalgene nu få hjælp til at besvare.

Vi har udgivet en guide til kommunerne om vores praksis i sager om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke. Guiden gengiver i anonymiseret form en række af vores afgørelser på området, som eksempler.

Eksemplerne er blandt andet om:

- Anbringelse uden samtykke på grund af forælders forhold
- Anbringelse uden samtykke på grund af barnets forhold
- Anbringelse med tvang trods samtykke
- Anbringelse af unge, der er fyldt 15 år, som selv ønsker en anbringelse

Men også om:

- Hvad kan udgøre en begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets ophold hjemme
- Hjemgivelse af børn, fordi vi i modsætning til børn og unge-udvalget vurderede, at der ikke var et tilstrækkeligt grundlag for en anbringelse uden samtykke
- Sager, hvor vi i modsætning til børn og unge-udvalget vurderede, at der var grundlag for anbringelse uden samtykke
- Foreløbige afgørelser om anbringelse uden samtykke (formandsafgørelser)

Det skal understreges, at der alene er tale om eksempler, og at sagsbehandlerens vurdering af, om der i en aktuel sag er tilstrækkeligt grundlag for en anbringelse uden samtykke altid skal foretages på baggrund af de samlede forhold i netop denne sag. En sag, der umiddelbart er sammenlignelig med et af eksemplerne, kan således godt få et andet resultat end eksemplets, på grund af de individuelle forhold i sagen.

Mere om indholdet af guiden

Guidens formål er at vejlede de kommunale sagsbehandlere yderligere i det ofte vanskelige skøn om, hvorvidt der er grundlag for anbringelse uden samtykke. Et andet formål er at redegøre for de muligheder, der er for at indhente nødvendige oplysninger om et barns eller en ungs forhold – med eller uden samtykke fra forælderen og fra den unge, der er fyldt 15 år.

Guiden belyser gennem eksempler fra Ankestyrelsens praksis blandt andet:

- Hvornår er der åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling vil lide alvorlig skade?
- Hvornår er der begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets eller den unges fortsatte ophold hjemme?

Der er i guiden en gennemgang af betydningen af fælles forældremyndighed og informeret samtykke i forhold til en anbringelse uden for hjemmet. Endvidere beskrives muligheden for at træffe en foreløbig afgørelse om at anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet uden samtykke – og kravene i den forbindelse.

Guiden omtaler de forskellige oplysningskilder, som kommunen kan benytte for at få en sag oplyst. Dertil kommer en beskrivelse af muligheden for at indhente nødvendige, eksisterende oplysninger om barnets eller den unges forhold uden forældrens samtykke. Endelig beskriver guiden muligheden for at lade et barn eller en ung undersøge – med eller uden samtykke fra forælderen og den unge, der er fyldt 15 år.

Hvordan får jeg guiden?

Guiden kan hentes i pdf-format fra vores hjemmeside, www.ast.dk.

Eksemplarer af guiden kan fås, så længe lager haves, ved at sende en mail til ast@ast.dk, med angivelse af antal eksemplarer og adresse, hvortil guiden skal sendes.

Sådan

forbedrer du den forebyggende indsats over for ældre. Læs mere i Ankestyrelsens nye håndbog om forebyggende hjemmebesøg

Fuldmægtig Samuel S. D. Nielsen, Ankestyrelsen

Kommunerne har mange gode idéer og erfaringer når det drejer sig om at udvikle og forbedre kvaliteten af de forebyggende hjemmebesøg til ældre på 75 år og derover. Det viser en ny håndbog fra Ankestyrelsen.

Håndbogen er til inspiration til ledere og medarbejdere, der i det daglige møder ældre borgere og ønsker størst mulig effekt af besøgene.

I alt ti kommuner har bidraget med deres gode erfaringer til håndbogen. Det er blevet til 13 afsnit om den indledende kontakt, orienteringsmøder, samtalen med den ældre, organisering og det tværfaglige samarbejde.

Håndbogen sætter også spot på ensomhed, demens, sundhed, uddannelse, dokumentation og ældre med anden etnisk baggrund end dansk.

Håndbogen giver et øjebliksbillede af de forebyggende hjemmebesøg i forhold til, hvad der virker godt i kommunerne.

Forbedret funktionsevne på 8 uger

Rebild Kommune kan tilbyde ældre borgere en forbedret funktionsevne gennem de forebyggende hjemmebesøg. Kommunen har flere gode eksempler på ældre, som selv kan købe ind, klare personlig pleje og tilbagelevere hjælpemidler, efter de har fulgt et træningsforløb på 8 uger.

Odense Kommune bruger en trætheds- og mobilitetsscore som en fast del af hjemmebesøgene for netop at forebygge ensomhed, og at den ældre bliver plejekrævende før tid.

Det er blot et par eksempler fra håndbogen, hvor kommunerne viser, at de arbejder målrettet med forebyggelse og sundhedsfremme – også i de forebyggende hjemmebesøg.

Blandt kommunerne er der ikke tvivl om, at de forebyggende medarbejdere er nøglepersoner, når budskaber om forebyggelse og mere sundhed skal formidles til borgerne. Håndbogen kommer med forslag til hvorfor og hvordan råd om fysisk aktivitet og sund kost kan indarbejdes i de forebyggende hjemmebesøg.

Uddannelse, uddannelse og atter uddannelse

Ja, det kan være trættende at høre om videreuddannelse, kurser og opkvalificering. Men de forebyggende hjemmebesøg er netop et godt eksempel på, at videreuddannelse af de forebyggende medarbejdere har en direkte positiv effekt på ældre borgeres funktionsevne. Det kan altså betale sig for kommunerne at investere i uddannelse.

I håndbogen giver kommunerne deres bud på, hvordan der kan arbejdes systematisk med efteruddannelse og kompetenceudvikling. Kommunerne peger derudover på en række eksterne og interne tiltag for efteruddannelse samt videns- og erfaringsudveksling kommunerne i mellem.

I håndbogen kan du også læse om hvilken kompetenceprofil, det forebyggende personale bør have:

”Den forebyggende medarbejder skal have en sundhedsfaglig baggrund og altså have viden om sygdomme, behandling og forebyggelse. Evnen til at udføre forebyggende arbejde er især vigtig. Man skal have en pædagogisk tilgang til hjemmebesøgene og en evne til at kommunikere. Man skal samtidig være god til at være aktivt lyttende og give rum til den person, som bliver interviewet”.

Håndbogen kan bestilles her

Håndbogen er udarbejdet af Ankestyrelsen på vegne af Velfærdsministeriet. Den udkommer i slutningen af 2008, men kan allerede bestilles nu på ast@ast.dk

Praksisundersøgelse om merudgifts- ydelse og tabt arbejdsfortjeneste

Kontorchef Lone Adler, Ankestyrelsen

Ankestyrelsen har gennemført en praksisundersøgelse om merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste.

I undersøgelsen indgik 128 sager, hvor 17 kommuner har truffet afgørelse om merudgifter efter servicelovens § 41 og/eller tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42. De 128 sager omfatter i alt 161 afgørelser, heraf vedrører 82 sager bevilling om merudgiftsydelse, og 79 sager vedrører bevilling af tabt arbejdsfortjeneste.

I henhold til servicelovens § 41 har kommunerne pligt til at yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Tilsvarende skal kommunalbestyrelsen i henhold til servicelovens § 42 yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Ydelsen er betinget af, at det er en nødvendig konsekvens af den nedsatte funktionsevne, at barnet passes i hjemmet, samt mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer det.

Ankestyrelsen har overordnet taget stilling til, i hvilket omfang afgørelserne er i overensstemmelse med lovgivning og praksis, herunder udsendte Principafgørelser, der var gældende på det tidspunkt, som sagerne vedrører. Særligt har Ankestyrelsen vurderet, om afgørelsen samlet set er rigtig, og i hvilken grad, sagen er oplyst.

Hvad viste undersøgelsen

Om oplysningsgrundlaget

70 pct. af sagerne om bevilling af merudgifter ved forsørgelsen er afgjort i overensstemmelse med lovgivning og praksis. I 26 pct. af sagerne mangler der væsentlige eller afgørende oplysninger. Kommunerne har dermed i disse sager ikke tilvejebragt tilstrækkeligt med oplysninger til at kunne træffe den konkrete afgørelse.

93 pct. af sagerne om bevilling af tabt arbejdsfortjeneste er afgjort i overensstemmelse med lovgivning og praksis. I 7 pct. af sagerne manglede der væsentlige eller afgørende oplysninger.

Der er således et bedre oplysningsgrundlag i sager om tabt arbejdsfortjeneste end i sager om merudgiftsydelser. Det kan skyldes, at der er tale om meget syge børn eller børn med betydelig nedsat funktionsevne. Desuden kommer ansøgningen om tabt arbejdsfortjeneste ofte fra hospitalet sammen med lægelige oplysninger.

Ankestyrelsen anbefaler, at kommunerne skal være opmærksomme på, at sagerne er tilstrækkeligt belyste til, at der kan træffes en afgørelse. Det gælder især manglende eller utilstrækkelige lægelige oplysninger om barnets lidelse, og oplysninger der dokumenterer, at der er tale om nødvendige merudgifter og størrelsen heraf.

Ankestyrelsen anbefaler, at der i forhold til afgørelser om tabt arbejdsfortjeneste skal være tilstrækkelig dokumentation i form af lægelige oplysninger, og det skal fremgå, hvorfor det bestemte antal timer er bevilget.

Om personkreds, nødvendige og sandsynliggjorte merudgifter

I 91 pct. af sagerne om merudgiftsydelser er barnet omfattet af personkredsen. I 87 pct. af sagerne er merudgifterne nødvendige som konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne, og størrelsen af merudgifterne er sandsynliggjort i 84 pct. af sagerne.

I 97 pct. af sagerne om tabt arbejdsfortjeneste er barnet omfattet af personkredsen. I 91 pct. af sagerne er det nødvendig konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne, at moderen eller faderen passer barnet.

Ankestyrelsen anbefaler, at kommunerne er opmærksomme på, at det alene er merudgifter til forsørgelsen, der kan betales efter bestemmelsen. De udgifter til f.eks. fritidsinteresser/sport, som familien ville have, hvis barnet ikke havde en nedsættelse af funktionsevnen skal familien selv afholde. Det bør således fremgå af sagen, om der er tale om nødvendige merudgifter.

Typiske merudgifter

I godt en tredjedel af sagerne har kommunerne bevilget merudgifter til henholdsvis kost, medicin og transport.

Ankestyrelsen anbefaler, at kommunerne er særligt opmærksomme på, om transportudgifterne i forbindelse med behandling kan dækkes af regionen.

Om løbende ydelser

76 pct. af sagerne om merudgifter er bevilget som en løbende ydelse, hvilket gælder for 72 pct. af sagerne om tabt arbejdsfortjeneste.

Ankestyrelsen anbefaler, at kommunerne er opmærksomme på, at merudgiftsydelsen ikke er en tidsbegrænset ydelse, som forudsætter en fornyet ansøgning. Kommunen kan fastsætte en opfølgingsdato, hvilket ikke er det samme som en udløbsdato. Kommunerne må således ikke meddele en tidsbegrænsning af merudgiftsydelsen. Er der fastsat en sådan, vil der alligevel være ret til ydelsen, indtil betingelserne i bestemmelsen ikke længere er opfyldt.

Om tabt arbejdsfortjeneste anbefaler Ankestyrelsen, at kommunerne er opmærksomme på reglerne om udbetaling samt om en afviklingsperiode. Ankestyrelsen henviste til Principafgørelse O-101-98 (afløst af C-24-08), hvorefter en bevilling af lønkompensation, hvor der var fastsat et revisionstidspunkt, var omfattet af lovgivningens bestemmelse om en afviklingsperiode på 3 måneder.

Tabt arbejdsfortjeneste udbetales således som en løbende ydelse med en afviklingsperiode på 3 måneder, for at familien kan indrette sig på en ny situation. Det anbefales, at kommunerne er opmærksomme på, at der ved udbetaling af ydelsen i en afgrænset periode skal foreligge en aftale med modtageren af ydelsen herom.

Om fradrag for sparede udgifter

I hovedparten af sagerne om tabt arbejdsfortjeneste, svarende til 89 pct., er der ikke foretaget fradrag for de sparede udgifter – altså udgifter, som familien normalt ville have afholdt.

Ankestyrelsen anbefaler, at det overvejes om der ved bevillingen af tabt arbejdsfortjeneste skal foretages fradrag for sparede udgifter, samt at overvejelser herom fremgår af journalen.

Tendenser i afgørelser efter serviceloven

Kontorchef Lone Adler, Ankestyrelsen

De sociale nævn indsender som led i praksiskoordineringen afgørelser af principiel eller generel betydning til Ankestyrelsen. I Nyt fra Ankestyrelsen offentliggøres løbende de tendenser, der kan udledes af de indsendte afgørelser.

I det følgende refereres nogle af de afgørelser, som Ankestyrelsen har modtaget inden for serviceloven. Det tilføjes, at Ankestyrelsen ikke har mulighed for at fremkomme med eventuelle kommentarer til afgørelser, hvor de faktiske oplysninger ikke er vedlagt afgørelsen. Det bemærkes i øvrigt, at Ankestyrelsen i indeværende år har modtaget et usædvanligt beskedent antal sager fra nævnene.

§ 114 – Bevilling af anhængertræk

Nævnet stadfæstede kommunens afgørelse om støtte til køb af bil af et bestemt mærke under forudsætning af, at det var muligt at ændre på kravene om maksimal trækraft, således at den kunne køre med en campingvogn, som opfyldte ansøgers behov. Forældrene til ansøger havde ønsket en større og dyrere bil af et andet mærke, som de tidligere havde fået bevilget og som utvivlsomt kunne trække deres campingvogn. Nævnet fandt også, modsat kommunen, at ansøger havde ret til støtte til indretning i form af anhængertræk.

Ansøger, der var en ung multihandicappet mand, fast kørestolsbruger og uden sprog, opholdt sig hos forældrene alle døgnets timer og skulle køres til alt. Forældrene havde haft campingvogn i 30 år og campingvognen blev brugt til ferie/aflastning, da ansøger ikke kunne falde til ro og sove andre steder og årligt overnattede 35 til 40 døgn i campingvognen, der også anvendtes til endagsture.

Nævnet fandt, at behovet for kørsel med campingvogn som aflastning/i fritiden opfyldte et så væsentligt behov hos den unge mand, at det kunne begrunde, at den bil som skulle bevilges, skulle kunne trække en (stor) campingvogn og som konsekvens heraf fandtes et anhængertræk at være en nødvendig indretning.

Kommunen havde i sit afslag blandt andet henvist til, at kørsel med campingvogn ikke kunne anses for at høre til daglig transport.

Ankestyrelsens bemærkninger

Ankestyrelsen har ikke tidligere taget stilling til i hvilket omfang campingvogn til ferie og som aflastning i fritiden opfylder betingelserne i bilbekendtgørelsen om i væsentlig grad at afhjælpe følgerne af ansøgers funktionsevnedesættelse og derved i væsentlig grad lette den daglige tilværelse. Vi har heller ikke tidligere taget stilling til spørgsmålet om tilskud til anhængertræk men umiddelbart synes det ikke at opfylde betingelserne for tilskud til nødvendig indretning. Vi ville formentlig have antaget sagen til principiel behandling med henblik på offentliggørelse, hvis der var blevet klaget.

§ 114 – Kronisk tyktarmsbetændelse

Nævnet stadfæstede afslag på afgiftsfritagelse til ansøger med tyktarmsbetændelse medførende imperativ afføringstrang.

Ansøger var 58 år, og arbejdede i et flexjob på halvtid som lærer på en specialskole. Han havde i 2001 købt en Peugeot Partner, som han fik indrettet med nødtoilet og tonede ruder.

Nævnet lagde til grund, at han havde lidt af kronisk betændelse i tyktarmen siden 1993. I forbindelse med sygdommen havde han udviklet pludseligt indsættende afføringstrang, og tilstanden var forværret siden 2002, således at han ikke kunne undertrykke afføringstrangen. I 2005 var der foretaget en måling, som viste, at han kunne holde 50 ml afføring i modsætning til normalt 2-300 ml. eller mere.

Han var foruden tarmlidelsen opereret for galdesten og mavebræk, som fortsat gav gener med trykkende smerter i nedre del af maven. Endvidere var han undersøgt og behandlet for slidgigt i hofter og knæ og øget ledbevægelighed i perioden 2002-05. Hans gangfunktion var ikke nedsat.

Nævnet lagde ved afslaget vægt på hans helbredsoplysninger og funktionsevnen indsendt af kommunen.

Ankestyrelsens bemærkninger

Vi har ikke tidligere taget stilling til berettigelse til bil-støtte på baggrund af imperativ afføringstrang. Vi har i øvrigt ikke bemærkninger til nævnets afgørelse.

